

YTTRANDE

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt
Diarienummer Ju2025/10907

Yttrande över remiss av betänkandet "Skärpta villkor för anhöriginvandring (SOU 2025:95)"**Sammanfattning**

Åre kommun besvarar remissen utifrån kommunens uppdrag och ansvar på lokal nivå och hur förslagen kan påverka kommunen och lokala verksamheter.

Åre kommuns synpunkter**Ökat behov av kommunala stödinsatser kopplat till psykisk ohälsa och social etablering**

Forskning visar att separation från familjen är en stark riskfaktor för psykisk ohälsa hos nyanlända. Många upplever oro, nedstämdhet och posttraumatiska symtom när återförening inte är möjlig. Barn och unga som lever utan sina föräldrar beskriver känslor av ensamhet, otrygghet och långvarig stress. Detta kan påverka skolgång och social utveckling negativt (MILSA-rapporten, Malmö universitet). Forskning från Länsstyrelsen och Lunds universitet visar att brist på familjeåterförening försvårar integrationen i form av utmaningar att klara SFI, etablera sig på arbetsmarknaden och lokalsamhället. Familjeåterförening fungerar som en skyddsfaktor för nyanländas hälsa och etablering, och när den inte är möjlig ökar belastningen på och behovet av stödinsatser från kommunen i form av fler orosanmälningar, elevhälsa, öppenvården, öppen mottagning etc.

Konsekvenser för arbetskrafts- och kompetensförsörjning inom vård och omsorg

Vård och omsorg är en sektor med stora rekryteringsbehov i hela landet, och Åre kommun är inget undantag. Totalt sysselsätts omkring 600–700 personer i äldreomsorg, hemtjänst, särskilda boenden och funktionsstöd i kommunen, cirka 65 personer av dessa nyanlända. Av dessa nyanlända har ca 30 personer visstids- eller timanställningar. Enligt förslaget ska tillfälliga anställningar inte längre godtas som grund för försörjningskravet. Vi ser en uppenbar risk att Åre kommun som arbetsgivare får svårare att behålla och rekrytera nyanlända till visstidsjobb inom vård och omsorg om dessa inte längre ger möjlighet till familjeåterförening med ännu mer ökad arbetskrafts- och kompetensbrist som resultat.

Konsekvenser för arbetskraft- och kompetensförsörjning inom besöksnäringen

Besöksnäringen är den största privata arbetsgivarsektorn i Åre kommun. Totalt sysselsätts 2 500–3 000 personer inom hotell, restaurang, transport, handel kopplad till turism och aktivitetsföretag. Uppskattningsvis är 200–300 personer av de sysselsatta inom besöksnäringen nyanlända. Många nyanlända får sina första

jobb inom hotell, restaurang och serviceyrken, ofta genom säsongsanställningar eller introduktionsprogram. Kommunen och Arbetsförmedlingen har särskilda insatser för att matcha nyanlända till branschen, eftersom den har ett stort rekryteringsbehov. Besöksnäringen är starkt säsongsberoende, med toppar under vintern och sommaren som gör det vanligt med säsongsanställningar.

Enligt förslaget ska tillfälliga anställningar, projektanställningar och säsongsanställningar inte längre godtas som grund för försörjningskravet. Vi ser en uppenbar risk att arbetsgivare inom den största privata sektorn i Åre kommun får svårare att behålla och rekrytera nyanlända till säsongsjobb om dessa inte längre ger möjlighet till familjeåterförening med ännu mer ökad arbetskrafts- och kompetensbrist som resultat.

ÅRE KOMMUN

Martine Eng
kommunstyrelsens ordförande

Anna-Carin Johansson
kommunsekreterare